

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 10.11.2005
COM(2005) 551 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**A KÖZÖSSÉG LISSZABONI PROGRAMJÁNAK VÉGREHAJTÁSA
MODERN KKV-POLITIKA A NÖVEKEDÉSÉRT ÉS A FOGLALKOZTATÁSÉRT**

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés	3
2.	Új lendület a KKV- politikának	4
3.	Konkrét intézkedéseket kell tenni	5
3.1.	A vállalkozások és a vállalkozói készségek előmozdítása.....	5
3.2.	A KKV-k piachoz jutási feltételeinek javítása.....	6
3.3.	A bürokrácia csökkentése	8
3.4.	A KKV-k növekedési potenciáljának javítása	9
3.5.	A párbeszéd és a konzultáció erősítése az érdekelt KKV-kkel.....	11
4.	Befejezés	12

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**A KÖZÖSSÉG LISSZABONI PROGRAMJÁNAK VÉGREHAJTÁSA
MODERN KKV-POLITIKA A NÖVEKEDÉSÉRT ÉS A FOGLALKOZTATÁSÉRT**

1. BEVEZETÉS

A kis- és középvállalkozások (KKV-k), amelyeknél a meghatározás szerint 250-nél kevesebb alkalmazott dolgozik¹, Európa gazdaságának jelentős hányadát képviselik: számuk az Európai Unióban mintegy 23 millióra tehető, körülbelül 75 millió embernek adnak munkát, és az összes vállalkozás 99%-át teszik ki. A KKV-k az európai ipar kulcsfontosságú tényezői, nem utolsósorban azért, mert egyes iparágakban, mint például a textiliparban, az építőiparban és a bútorgyártásban a foglalkoztatáshoz való hozzájárulásuk eléri a 80%-ot. A KKV-k a vállalkozói szakértelem és innováció legjelentősebb forrásai, és hozzájárulnak a gazdasági és társadalmi kohézióhoz.

A növekedést és foglalkoztatást célzó megújult partnerség különösen a vállalkozói környezet fejlesztésének szükségességét, a KKV-k gondjainak felvállalását és a számukra nyújtott megfelelő támogatást emeli ki. Kétségtelen, hogy a KKV-k nélkülözhetetlenek az erősebb, tartós növekedés, valamint több és jobb munkahely megteremtéséhez. Sőt mi több, a gazdaság élénkítése érdekében Európának több olyan emberre van szüksége, akik hajlandóak vállalkozóvá válni, megnövelve ezáltal a vállalkozói kultúra támogatásának fontosságát.

Ennélfogva a KKV-barát politikák az EU adta lehetőségek kibontakoztatása érdekében mostanra még fontosabbá váltak a Közösség szintjén és a tagállamokban egyaránt. Ezen okok miatt a Bizottság intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a KKV-k ügye kiemelt helyen maradjon a politikai napirenden, és új kezdetet javasol a KKV-politika vonatkozásában, amelyet a tagállamokkal szoros partneri viszonyban kell majd végrehajtani. A jelen közlemény egységes keretet biztosít a különféle, vállalkozásokkal kapcsolatos politikai eszközökhöz, és célja, hogy a „gondolkozz először kicsiben” („Think Small First”) elvet érvényesítse valamennyi uniós szakpolitikában. Kiemeli a legnagyobb kihívásokat, amelyekkel a KKV-k naponta szembesülnek, új cselekvéseket javasol a piacon maradási képességük megerősítése, a növekedés és a munkahelyteremtés, valamint az érdekelt KKV-kkel folytatott párbeszéd és konzultáció új formáinak megteremtése érdekében. Ezzel a Bizottság egyértelműen támogatja a lisszaboni integrált iránymutatások² és a Közösség lisszaboni programjának³ megvalósítását.

¹ Lásd a 2003/361/EK bizottsági ajánlást.

² A Tanács 2005/601/EK ajánlása a tagállamok gazdaságpolitikájára vonatkozó általános iránymutatásokról.

³ A Bizottság közleménye: Közös cselekvések a növekedésért és a foglalkoztatásért: A Közösség lisszaboni programja, COM (2005) 330.

2. ÚJ LENDÜLET A KKV- POLITIKÁNAK

Ez a közlemény számos célkitűzést és cselekvést sorol fel, amelyek részletezik, hogy miként kell a Közösség lisszaboni programjának intézkedéseit a KKV-k számára hasznossá tenni. Útmutatást ad különösen arról, hogyan lehet a lisszaboni integrált iránymutatásokat olyan módon végrehajtani, hogy az a KKV-ket szolgálja. Nevezetesen erről van szó a 14. és a 15. iránymutatásban, amelyek a jobb szabályozás, a kedvezőbb vállalkozói kultúra és a KKV-k szempontjából versenyorientáltabb és támogatóbb környezet szükségességéről szólnak. Ez különösen a tagállamok által vállalt nemzeti reformprogramok megvalósításában lehet hasznos. Az új KKV-politika sikere csakugyan elsősorban a tagállamok intézkedéseitől függ, mivel a tagállamok megtartják a vállalkozáspolitikai feletti hatáskörüket, miközben a közösségi politikai keretnek támogatást kell biztosítania és ki kell teljesítenie az erőfeszítéseket.

E közlemény megteremti a **politikai keretet a KKV-kre vonatkozó cselekvésekhez**, és integrálja a meglévő vállalkozáspolitikai eszközök – különösen a Kisvállalkozások Európai Chartája és a Vállalkozói Cselekvési Terv – célkitűzéseit annak érdekében, hogy szinergiákat építsen és növelje az európai KKV-politika megközelítésének átláthatóságát. Különösképpen a Charta-jelentéstétel beépítése a lisszaboni kormányzási ciklusba fogja növelni a KKV-k érdekében tett különféle intézkedések láthatóságát és következetességét. Szintén hozzájárul a mikrogazdaság területén felvállalandó reformok közötti szinergiák javításához, vagyis az európai innováció fokozásához és Európa vonzóbbá tételéhez a befektetők és a munkavállalók számára. A KKV-politika természetéből adódóan keresztirányú, és a közösségi politikák széles spektrumában a KKV-k dimenziójának megerősítésére ösztönöz. Példaképp „Az iparpolitika integráltabb megközelítése felé”⁴ című közlemény folytatása a KKV-k jelentőségét fogja tükrözni.

Az új megközelítés alapjául a KKV-k társadalomban betöltött szerepének átfogó szemlélete szolgál, amely ezeknek, mint a helyi és regionális szintű gazdasági és társadalmi kohézió fontos tényezőinek, kiemelt jelentőséget tulajdonít. Sőt, a legtöbb KKV vállalati és társadalmi felelősséget vállal magára, ami lehetővé teszi, hogy fokozzák teljesítményüket és versenyképességüket, és ugyanakkor pozitív hatással legyenek a helyi közösségekre és a környezetre. A nagyvállalatok szintén felelősséggel tartoznak a KKV-k mint alvállalkozók felé, pl. a gépjárműiparban. A Bizottság felveszi a kapcsolatot a vállalkozásokkal, egyrészt, hogy elősegítse az uniós programokat, másrészt, hogy utat nyisson a KKV-k észrevételei számára a politikai döntéshozók felé. A közösségi vállalkozástámogatási hálózatok, mint pl. az Euro Info Központok (európai tájékoztatási irodák, EIC) jelentős szerepet játszanak a KKV-politika sikeres végrehajtásában.

A KKV-k jellege nagyon különböző: vannak, amelyek gyors növekedésre és nagyobb piacok szerzésére törekednek, mások csak helyi vagy regionális piacokon tevékenykednek. Mivel ennek a sokféleségnek tükröződnie kell a politikai döntésekben, az új megközelítés olyan kezdeményezéseket és intézkedéseket ölel fel, amelyek felszabadítják a vállalkozások teljes potenciálját, mindenféle típusú

⁴

A Bizottság közleménye: A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: Politikai keret az EU feldolgozóiparának erősítésére – az iparpolitika integráltabb megközelítése felé, COM(2005) 474

vállalkozást tekintve, az induló vállalkozásoktól és a gyorsan növekvő „gazelláktól” a hagyományos vállalkozásokig, ideértve a kézművesipart, a mikrovállalkozásokat, a szociális gazdasági vállalkozásokat és a családi KKV-kat is.

Az elmúlt két évtized szerkezeti változásai új lehetőségeket teremtettek a KKV-k számára, amelyek legtöbbször rugalmas, alkalmazkodni képes és dinamikus vállalkozások. A nagyvállalkozásokhoz képest talán előnnyel rendelkeznek a „niche” piacokon (szűk piacok), a földrajzilag korlátozott piacokon vagy speciális termékek vagy kisebb mennyiségek előállításában. Azonban a nagyvállalkozásokhoz viszonyítva a KKV-k aránytalan mértékben szenvednek a jogszabályi korlátozások és adminisztratív terhek miatt. A versenyben rájuk nehezedő nyomás és a piac tökéletlenségei, úm. a korlátozott hozzáférés a pénzügyi eszközökhöz, a kutatáshoz, az innovációhoz, a hálózatokhoz és az ellátási láncokhoz szintén akadályozhatják a növekedésüket. A KKV-k gyakorta sebezhetővé válnak a gyors gazdasági változásokkal és a versenyből adódó nyomással szemben. Ráadásul a vállalkozók általában nem eléggé tájékozottak a nekik nyújtandó tanácsadás és támogatás érdekében folyó tevékenységekről, különösen az európai szintüekről.

A **KKV-k részére** a Közösség vállalkozási programjai fognak **támogatást** biztosítani, azaz a Többéves *Vállalat és Vállalkozózási Program* és a kidolgozás alatt álló *Versenyképességi és Innovációs keretprogram* (Competitiveness and Innovation framework Programme, CIP). Azonban, mivel a KKV-politika gyakran helyi és regionális szinten fogant és végrehajtott kezdeményezések alapján ölt formát, egyéb jelentős finanszírozási forrásokat is fel kell használni, mint például a kohéziós politika forrásait.

A **strukturális alapok** kulcsszerepet játszanak a vállalkozások és a vállalkozói készségek előmozdításában, valamint a KKV-k növekedési potenciáljának javításában, pl. a KKV-k technológiai fejlődésének támogatásával, üzleti támogatási szolgáltatások nyújtásával és a KKV-k együttműködésének erősítésével. A strukturális alapokból eddig mintegy 21 milliárd eurót biztosítottak a KKV-knek a 2000–2006 közötti időszakban, és a kohéziós stratégiai iránymutatásokban javasolt irányok ezt az elkötelezettséget megerősítik⁵. A vidékfejlesztésre vonatkozó stratégiai iránymutatások kiemelik azt a szerepet, amelyet a mikrovállalkozások létrehozásának támogatása játszhat a vidék gazdaságának diverzifikálásában⁶.

3. KONKRÉT INTÉZKEDÉSEKET KELL TENNI

3.1. A vállalkozások és a vállalkozói készségek előmozdítása

Az EU nem **hasznosítja a vállalkozói potenciálját** teljes egészében, és nem produkál elegendő induló vállalkozást. Még mindig túl sok olyan tényező van, mint a kockázat és a megtérülés közötti aránytalanság, a gyenge társadalombiztosítási lefedettség, és a vállalkozók tevékenységéről való tudatlanság, amelyek a választásnál a mérleg nyelvét inkább az alkalmazotti viszony irányába mozdítják el, mint az önálló vállalkozóvá válás felé. A Bizottság fokozni kívánja erőfeszítéseit, hogy erősítse a vállalkozók megbecsülését a társadalomban, hogy támogassa az

⁵ COM (2005) 299.

⁶ COM (2005) 304

ismeretszerzést a vállalkozói karierről és, hogy előmozdítsa a vállalkozói gondolkodásmódot, ideértve a felelősségteljes vállalkozói gyakorlat támogatását. A vállalkozással foglalkozó oktatás egyre fontosabb szerepét kihangsúlyozza az erről a kulcsfontosságú területről szóló, készülőben lévő bizottsági közlemény. Ugyanakkor a strukturális alapok közvetlenül hozzájárulnak a vállalkozás előmozdításához, olyan cselekvések finanszírozásával, mint például az üzleti tanácsadó szolgálatok és a megosztott üzleti szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása. Végül, de nem utolsósorban, a legtöbb tagállam hasznos intézkedéseket hozhatna az új vállalat alapításával járó idő és költségek csökkentésére.

A Bizottság erősíteni fogja a vállalkozáshoz jellegéből adódóan kapcsolódó **kockázatok okozta terhek csökkentésére** vonatkozó tevékenységek támogatását. Kezdeményezéseket indít a sikertelen vállalkozás negatív hatásainak enyhítésére, és megvizsgálja a társadalombiztosítási rendszerek és csődeljárások javításának lehetőségét. Például, a Bizottság elindított egy kísérleti projektet a tudás és az alapvető ismeretek átadásának fejlesztésére, amelyek elengedhetetlenek az **üzleti vállalkozások** sikeres **átruházásához**. A Bizottság továbbá tervezi egy olyan külön közlemény kiadását a vállalkozások átruházásairól, amely rámutat, mennyire nélkülözhetetlenek ezek az EU-ban lévő munkahelyek millióinak megőrzése szempontjából.

A **szakismeretekben jelentkező lemaradás** csökkentése érdekében minden partnernek, de különösen a vállalkozásoknak részt kell venniük a tanfolyamok és oktatási módszerek kidolgozásában és meghatározásában. A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamoknak felül kellene vizsgálniuk oktatási és képzési politikáikat annak érdekében, hogy azok rugalmasabban alkalmazkodjanak a munkaerőpiac jelenlegi és várható változásaira. Az átfogó, életen át tartó nemzeti tanulási stratégiák, amelyeket a tagállamoknak 2006-ig kell megalkotniuk az *Oktatás és képzés 2010* elnevezésű program keretében, és az élethosszig tartó tanulás területén a közösségi cselekvési program megkönnyíti a KKV-k dolgozóinak alkalmazkodását a munkaerő-piaci igényekhez, valamint a vállalkozói szakismeretek előmozdítását, ideértve a „kockázatvállalást” az oktatás és képzés minden szintjén. Ezen felül, a Bizottság az Európai Szociális Alapok keretében finanszírozza a készségekben jelentkező lemaradás csökkentésére irányuló cselekvéseket, a vállalkozáshoz kapcsolódó képzés és az élethosszig tartó tanulás fejlesztése által.

A Bizottság szorosan együttműködik a nemzeti hatóságokkal, hogy megvitassák azokat a területeket, ahol a **női vállalkozók** igényei még mindig nincsenek megfelelően kielégítve, nevezetesen a finanszírozáshoz és a vállalkozói hálózatokhoz való hozzáférésük terén. Az olyan **vállalkozók** tekintetében, mint például a fiatalok, idősebbek vagy etnikai kisebbségekhez tartozók, a Bizottság továbbra is bátorítja politikai döntéshozók közötti hálózatok létrehozását jó gyakorlatok azonosítására és előmozdítására, e vállalkozók segítése érdekében.

3.2. A KKV-k piachoz jutási feltételeinek javítása

A KKV-k nem tudják teljes egészében kihasználni a **belső piac** által nyújtott lehetőségeket – főként az üzleti lehetőségekre vonatkozó információk hiánya következtében – a Bizottság és a tagállamok már régóta tett erőfeszítései ellenére, hogy megkönnyítsék és fejlesszék a határokon átnyúló tevékenységeket az EU-ban. Különösen a KKV-k nem minden esetben szereznek tudomást a

közbeszerzési piacon kínálkozó lehetőségekről, forrásaik korlátozottak ahhoz, hogy részt vegyenek a **szabványosítási** folyamatban vagy, hogy kihasználják a **szellemi tulajdonjogokat** (Intellectual Property Rights, IPR), és nehezen tudják a bonyolult és eltérő **adórendszereket** betartani. Szükség van a KKV-k bátorítására is, hogy nemzetközivé tegyék tevékenységüket, mivel ez gyakran jobb versenypozíciókhoz juttatja őket, és növeli a társaságok fejlődését és termelékenységét.

A Bizottság kitart amellett, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket a **belső piac** kiteljesítése érdekében, és felhívja a tagállamokat, hogy járuljanak hozzá e közös cél megvalósításához. A Bizottság új kezdeményezést indít el annak megvizsgálására, hogy az állami politikák miként segíthetik a KKV-ket, hogy fokozottabban a javukra fordítsák az európai piacot. Ezzel párhuzamosan a Bizottság tovább fog dolgozni az uniós vállalkozások jogi formáján, amely arra ösztönzi a KKV-ket, hogy határokon átnyúló partnerségeket hozzanak létre.

A **közbeszerzési szerződések** értéke meghaladja az 1,5 billió eurót, vagyis az EU GDP-jének 16%-át⁷. Az új közbeszerzési irányelvek hatálybalépése, ami 2006. január 31-én esedékes, várhatóan tovább fogja korszerűsíteni és egyszerűsíteni a pályázat-odaítélési eljárásokat, különösen az „e-közbeszerzés” és a „zöld” közbeszerzés lehetővé tétele következtében. Ez várhatóan kedvez a KKV-knek, ideértve az ökoinnovatív KKV-ket is, amelyek profitálhatnak az új környezetvédelmi beszerzési politikákból.

A Bizottság lépéseket tesz, hogy elősegítse a KKV-k részvételét a **szabványosításban**, és hogy növelje a KKV-k szabványokról való ismeretét. Lehetőség van egy átfogó, hosszú távú intézkedésre, amely biztosítja, hogy a KKV-k érdekeit teljes mértékben számításba vegyék a szabványosítási folyamatban, és hogy az új szabványokra vonatkozó frissített információkat tömör és érthető formában rendszeresen eljuttassák nekik. Ez is egy olyan kérdés, amelyben a tagállamoknak aktívan részt kell venniük, szem előtt tartva, hogy a szabványok fejlődése európai szintű eszmecsere eredménye, amely nemzeti álláspontokon alapul.

Egy másik tagállamban fióktelep vagy leányvállalat létrehozásával együtt járó **magas adóterhek** csökkentése érdekében a Bizottságnak szándékában áll egy közlemény előterjesztése a székhely szerinti adózás elve kísérleti projektről, amely lehetővé teszi, hogy a KKV-k a külföldi fióktelepeik vagy leányvállalataik adóköteles nyereségét a székhely szerinti tagállam adójogszabályai alapján számíthassák ki.

A Bizottság új kezdeményezéseket szándékozik előterjeszteni az **Euro Info Központok** (EIC) hálózatára vonatkozóan azzal a céllal, hogy bátorítsa a KKV-k részvételét az üzleti együttműködésben és a partnerkereső eseményeken, különösen a határ menti régiókban. Ezen túlmenően a tengerentúli piacokon folytatott kereskedelem korlátai, úm. az import- és vámelőírások aránytalan terheket róhatnak a KKV-kre. A valamennyi jelentős kereskedelmi partnerével folytatandó proaktív párbeszéd részeként, kétoldalú és multilaterális szinten egyaránt, a Bizottság tovább fogja keresni az európai exportörök útjában álló akadályok csökkentésének lehetőségét, és támogatni fogja a **nemzetközi piacokhoz való jobb hozzáférést**. Ezt elsődlegesen a dohai fejlesztési fordulón képviselendő ambiciózus stratégia révén

⁷

Jelentés a Közösség termék- és tőkepiacainak működéséről, COM (2002), 743

kell megvalósítani. További lépés lehetne piaci információk nyújtása és a KKV-k bátorítása arra, hogy vegyesvállalati megállapodásokat kössenek a fejlődő országok vállalkozásaival.

Fel kell gyorsítani az **EU piachoz jutási stratégiáját** az uniós vállalatok által tett panaszok regisztrálása, azok hatásának felmérése, valamint megfelelő nyomon követésének biztosítása érdekében. A Bizottság célja az is, hogy kidolgozza a KKV-politikát, és fejlessze a vállalkozási környezetet a nem uniós országokban, különösen a tagjelölt országokban és az európai szomszédsági politikában részt vevő partnerországokban, politikai együttműködés és segélyprogramok útján.

3.3. A bürokrácia csökkentése

Közösségi szinten a Bizottságnak határozott szándéka, hogy a **„gondolkozz először kicsiben”** elvet beépítse az összes közösségi politikába, és nyomást fejtessen ki a szabályozás és az adminisztráció egyszerűsítése érdekében. A megfelelő egyszerűsítési intézkedések megválasztásakor figyelemmel kell lenni annak biztosítására, hogy a társadalmi, környezeti és gazdasági szempontok figyelembevétele mellett a szabályozás arányos legyen az elérendő alapvető célkitűzésekkel.

A **jobb szabályozás** kiváltképpen fontos a KKV-k számára, mivel forrásaik korlátozottak és szakértelmük nem elég ahhoz, hogy megfeleljenek a gyakorta bonyolult szabályoknak és rendeleteknek. A megfigyelések azt mutatják, hogy a KKV-k gyakran aránytalanul szenvednek az adminisztratív terhek miatt. A növekedés és foglalkoztatás keretfeltételeinek javítása érdekében a Bizottság egyszerűsíti a közösségi előírásokat és jogszabályokat, amint azt a szabályozási környezet egyszerűsítéséről szóló legutóbbi közlemény megállapítja⁸. Mivel az egyszerűsítés közös felelősség, a tagállamoknak saját nemzeti törvényalkotásukban kell ezt megoldaniuk, és ugyanakkor az uniós előírásokat a lehető legegyszerűbb módon kell átültetniük.

A Bizottság az uniós jogszabályok hatásainak korai szakaszban történő értékelése során megvizsgálja a KKV-k dimenzióját, és biztosítja, hogy a KKV-k szükségleteit megfelelően és módszeresen figyelembe vegyék. Az **új jogszabályok** előkészítése során a Bizottság biztosítja, hogy ezzel ne gátolja a KKV-k növekedési és innovációs potenciálját, és módszeresen megvizsgál minden lehetőséget, ideértve a mentességek adását is, ha indokolt. Nemzeti és EU-szinten egyaránt minden esetben megfelelő intézkedéseket kell mérlegelni a KKV-kre nehezedő jogszabályi terhek könnyítése érdekében, és hasznos lehet kifejezetten a KKV-knek szánt rendelkezések bevezetése. Ilyenek lehetnek a hosszabb átmeneti időszakok, csökkentett díjak, egyszerűsített jelentéstételi követelmények, akár mentességek is, vagy például az ügyfélszolgálatok révén nyújtott segítség. Például, az EU átdolgozott gyógyszerészeti jogszabálya jelentős díjcsökkentést, fizetési haladékot és különleges adminisztratív segítségnyújtást ír elő a gyógyszerfejlesztést végző KKV-k számára. A Bizottság ezenkívül az érdekelt KKV-kkal folytatott megfelelő konzultációt is biztosítja.

⁸

COM (2005) 535

A Bizottság szintén nagyobb figyelmet fordít azokra az **adminisztratív terhekre**, amelyek akadályozzák a KKV-k általi munkahelyteremtést, és felkéri a tagállamokat, hogy sürgősen vizsgálják meg a közelmúltban az egyszemélyes vállalkozásokról készült jelentés eredményeit, és hajtsák végre a kisvállalkozások munkaerő-toborzásának megkönnyítéséről szóló ajánlásokat⁹.

Időnként **alternatív politikai eszközök**, például szabványok vagy önkéntes megállapodások alkalmazását kell mérlegelni azzal a céllal, hogy azok kiegészítsék és támogassák a meglévő jogszabályok végrehajtását. Ezek megalkotásakor a folyamatnak lehetővé kell tennie, hogy a KKV-k képviselői teljes mértékben részt vegyenek a megfogalmazásukban.

A **KKV-k közösségi programokban való részvételére** vonatkozó szabályok egyszerűsítése érdekében végzett munka erőteljesen folytatódik az eljárások összetettségének csökkentésével, a KKV-k jobb tájékoztatásával a meglévő programokra vonatkozóan, és annak biztosításával, hogy az értékelési eljárások figyelembe veszik a KKV-k sajátosságait. Továbbá a Bizottság egyéb intézkedéseket is mérlegel, úm. előzetes felmérési eljárások bevezetését, a KKV-konzorciumok részvételének támogatását, a KKV-kre vonatkozó pénzügyi előírások egyszerűsítését és célok kijelölését a KKV-k részvételéhez. A Bizottság ezenkívül biztosítja a megtett intézkedések nyomon követését oly módon, hogy rendszeresen értékeli a KKV-k részvételét az EU programjaiban.

A Bizottságnak és a tagállamoknak egyaránt intézkedéseket kell tenniük konkrét politikai területeken, hogy ezzel könnyítsék a KKV-k terheit, és jobban figyelembe vegyék sajátos szükségleteiket. A Bizottságnak szándékában áll a különféle **állami támogatási előírások** felülvizsgálata és egyszerűsítése és – a KKV-knek szánt támogatás rugalmasabb megközelítése révén – a kockázatvállalás ösztönzése. Különösen az innovációt érintő állami támogatási előírásokat kívánják felülvizsgálni a KKV-k innovációjának támogatása érdekében, amely fontos tényező.

A Bizottság közétett egy tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot¹⁰, amely a HÉA-mentesség küszöbértékét egységesen legfeljebb 100 000 eurós éves forgalomban határozza meg, és – a HÉA-előírások egyszerűsítése érdekében és a KKV-k arra történő ösztönzésére, hogy növeljék az Unión belüli kereskedelmüket – bevezeti az **egyablakos HÉA-rendszert**. A Bizottság nyomást fog kifejteni ennek az irányelvnek a gyors elfogadása érdekében. Ezen túlmenően felkéri a tagállamokat, hogy a KKV-k szükségtelen terheinek csökkentése céljából vizsgálják felül **közvetlen adóikat**. Végül pedig a Bizottság azonosítani fogja a tagállamok vállalati tiszta nyereség adóztatására vonatkozó jó gyakorlatait, amivel a KKV-k tőkehelyzetét erősítik.

3.4. A KKV-k növekedési potenciáljának javítása

Az EU intézkedéseinek célja, hogy megoldja azokat az állandó és megfelelően azonosított piaci hiányosságokat, amelyek a KKV-k **finanszírozáshoz, kutatáshoz, innovációhoz, és infokommunikációs technológiákhoz (ICT) való hozzáférését**

⁹

http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/support_measures/first_emp/index.htm

¹⁰

COM (2004) 728 végleges, 2004.10.29.

korlátozzák, és potenciális fejlődésüket akadályozzák. Miközben tevékenységével eddig is kiegyenlítő hatást fejtett ki, ezt erősíteni és tovább kell fejleszteni, hogy valamennyi típusú vállalkozás változó szükségletei kielégítést nyerjenek.

A **finanszírozás** létfontosságú feltétele a KKV-k létrejöttének, bővítésének és fejlődésének. A Bizottság javasolta a KKV-k meglévő **pénzügyi támogatásának** jelentős növelését a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) keretében. Készül egy, a kockázati tőkére vonatkozó új eszköz, amelynek célja kifejezetten az innovatív és gyorsan fejlődő KKV-k bővítésének elősegítése. A bankkölcsönállományok értékpapírosítására vonatkozó eszköz további hitelkapacitást fog felszabadítani, azzal a céllal, hogy javítsa a vállalkozás közeli finanszírozás elérhetőségét a hagyományosabb vállalkozások számára. A Bizottság **közleményt** fog kiadni a **növekedés finanszírozásának európai módjáról**, hogy erősebb szinergiákat hozzon létre a tagállamok és a pénzügyi közösség között, eltávolítsa a fennmaradó akadályokat a pénzügyi szolgáltatások belső piacáról, valamint felismerje azon eredményes és hatékony, a magán- és közszféra közötti együttműködéseket, amelyekkel a piaci hiányosságok legyőzhetőek.

Az állandó **innováció** létfontosságú a vállalkozások fenntartható fejlődéséhez¹¹. Azonban – az innovációhoz való fontos hozzájárulásuk ellenére – a KKV-k gyakran nehézségekbe ütköznek az innovációs és kutatási eredmények hasznosítása és az IPR megfelelő alkalmazása terén. Az EU célként tűzte ki a KKV-k innovációs és kutatási kapacitásának erősítését és a számukra biztosított **technológiaátadás** volumenének növelését, miközben elismeri, hogy a műszaki fejlődés valamennyi típusú KKV javát szolgálja. A Bizottság a jövőben ezért növelni kívánja a KKV-k részvételét az **Európa INNOVA** kezdeményezésben, és speciális támogatást szándékozik nyújtani a KKV-knak az IPR területén a Közösség vállalkozástámogatási hálózatai útján. Ami a **környezetvédelmi megfelelés segítségnyújtási programot** illeti, ez a KKV-k innovációját fogja támogatni, miközben javítja környezetvédelmi teljesítményüket.

A KKV-k növekedési potenciáljába való beruházás szintén kulcsfontosságú eleme az új kohéziós politikának. A stratégiai iránymutatások számos, a KKV-k növekedésére összpontosító tevékenységet emelnek ki, ideértve a KKV-k és a potenciális vállalkozók pénzügyi eszközökhöz való hozzáféréseinek fejlesztését, a technológia átadásának megkönnyítését vagy a kiválósági központokba való befektetést, ezzel teremtve kapcsolatot a KKV-k és a kutató- és technológiai intézmények között.

A Bizottság alapvető fontosságúnak tekinti, hogy minden lehetséges erőfeszítést meg kell tenni az előírások és eljárások egyszerűsítésére a **KKV-k hetedik keretprogramban való részvételének előmozdítása** érdekében, és továbbra is szoros figyelemmel fogja kísérni az e téren elért haladást. A Bizottság további intézkedéseket fog tenni, hogy bátorítsa és megkönnyítse a KKV-k részvételét mind a különféle tématerületeken végzett együttműködésen alapuló projektekben, mind a KKV-ket és szervezeteiket célzó egyedi cselekvésekben.

¹¹ Lásd a Bizottság közleményét: A Közösség Lisszaboni programjának végrehajtása: Több kutatás és innováció – Befektetés a növekedésért és a foglalkoztatásért: Közös megközelítés, COM (2005) 488 végleges, 2005.10.12.

Az infokommunikációs technológiák (ICT), az e-tanulás és e-vállalkozás befogadásának előmozdítása kulcsfontosságú elem a KKV-k versenyképességének fejlesztésében. A KKV-knek szóló, **e-üzletet támogató** hálózattal (eBusiness Support Network) a Bizottság továbbra is támogatja a politikai döntéshozók közötti együttműködéseket ezen a területen. A jövőben is bátorítja a legjobb gyakorlatok egymás közötti cseréjét és terjesztését, támogatja a KKV-tanácsadók képzését és ösztönzi az együttműködést az ICT-szolgáltatók és a KKV-k között. Ezenkívül a CIP elősegíti az ICT-megoldások alkalmazását a KKV-k javára.

Végezetül, a Bizottságnak szándékában áll az **európai KKV-k teljesítményére vonatkozó ismeretek és elemzés** javítása annak érdekében, hogy intézkedéseket tegyen a versenyképességük megerősítésére. Fejleszteni kívánja az olyan meglévő eszközöket, mint például a **KKV-k európai megfigyelőközpontja** (Observatory of European SMEs), amely azzal a céllal elemzi a gazdasági adatokat és a KKV-k véleményét, tapasztalatait, hogy mélyrehatóbb ismereteket kapjon a KKV-k teljesítményéről és jellemzőiről anélkül, hogy bármilyen további közvetlen adminisztrációs teher hárulna a KKV-kre.

3.5. A párbeszéd és a konzultáció erősítése az érdekelt KKV-kkel

A KKV-k nem kellően tájékozottak az Európai Unióról és tevékenységéről, és néha kritikát fogalmaznak meg az EU üzleti életre gyakorolt hatásával szemben. Gyakran nem értik egészen az EU által biztosított lehetőségeket. Az európai intézményeknek szintén fokozniuk kell azon képességüket, hogy odafigyeljenek a KKV-k gondjaira, és hogy a tagállamokkal karöltve elősegítsék a vállalkozásról alkotott pozitív kép terjesztését. Az európai intézmények és a vállalkozások, különösen a KKV-k között fennálló **információs szakadék csökkentése** érdekében elengedhetetlen az állampolgárok újbóli bekapcsolása az európai projektbe¹².

A Bizottság támogatni kívánja az érdekelttel folytatott rendszeresebb és jobban felépített párbeszédet és konzultációt. Célja, hogy teljesebben tükrözze a hallgatóság sokféleségét, az európai üzleti vállalkozásoktól a nemzeti és helyi támogató szervezeteken és a kisvállalkozások tanácsadóin át, valamint bizonyos fokig még a KKV-kra kiterjedően is. A Bizottság, és különösen a Bizottság **KKV-Küldötte** (SME Envoy), elkötelezettek az érdekelttel folytatott széleskörű konzultáció iránt, ami biztosítja, hogy a politikai döntéshozatali folyamatban figyelembe veszik az érdekeiket.

Azzal együtt, hogy elismeri az üzleti szervezetek központi szerepét abban, hogy közvetítik a KKV-k visszajelzéseit az európai intézmények felé, a Bizottság tervezi, hogy létrehoz egy **gyors és egyszerű konzultációs mechanizmust** („KKV-testületet”) az Euro Info Központok (EIC) hálózatán keresztül, hogy megismerje a KKV-k véleményét a politikai döntéshozatal konkrét területeiről. Ezenkívül a Bizottság jelenleg vizsgálja az interaktív politikai döntéshozatal kezdeményezést, és javasolni fogja a visszajelzési mechanizmus fejlesztését annak érdekében, hogy megkönnyítsék a KKV-k uniós jogszabályokkal kapcsolatos problémáinak azonosítását. Végül, de nem utolsósorban, a Bizottság nemrég közzétett egy jelentést

¹²

Lásd a Bizottság cselekvési tervét az európai kommunikáció javításáért, 2005. július (SEC(2005) 985)

az érdekeltekkel folytatott nemzeti és regionális szintű konzultációról, amelyben konkrét javaslatokat tett a konzultációs mechanizmusok javítása érdekében.

A vállalkozás és a KKV-kről alkotott kép fejlesztése kiemelt prioritást kap. A Bizottság a különböző érdekeltekkel folytatott kommunikációra kíván összpontosítani, ideértve a regionális szintet is. Ezzel egyidőben számos célzott intézkedéssel és a sikeres vállalkozói gyakorlatok bemutatásával törekedni fognak arra, hogy javuljon az általános közvélemény a vállalkozókról Európában. 2005 végén új pályázatot indítanak „Európai Vállalkozás Díj” elnevezéssel. Ezzel a programmal azonosítani lehet azokat az intézkedéseket, amelyekkel regionális és helyi szinten sikeresen támogatták a vállalkozói értékeket és a KKV-kat, és megkönnyíti e területen a legjobb gyakorlatok megosztását.

Végezetül, a Bizottság támogatni kívánja az **együttműködést a tagállamok és az egyéb érdekeltek között**. Erősíteni szándékozik a hálózati munkát a nemzeti közigazgatási rendszerekkel a KKV-kat érintő kérdésekben, és az üzleti szervezetekkel a szakpolitikai témák megvitatására szervezett rendszeres találkozók nagyobb gyakorisággal fognak folytatódni. A Bizottság annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt csoport legszélesebb részvételét biztosítsa, évenként magas szintű konferenciát rendez e közlemény végrehajtásában elért haladás vizsgálata és a jövőbeli teendők megvitatása céljából. Továbbá a Bizottság támogatni kívánja a KKV-k részvételét a magas szintű csoportokban, kerekasztal-találkozókon és adott esetben más fórumokon, és 2006-ban konferenciát szervez a kézműves vállalkozások számára.

4. BEFEJEZÉS

A jelen közlemény egy, a KKV-knak kedvező, új, gyakorlatiasabb, átfogóbb és befogadóbb uniós politika kezdetét jelzi. Kiemeli a KKV-k kulcsfontosságú szerepét a *Növekedést és foglalkoztatást célzó partnerség* programban. A közlemény a KKV-k versenyképesebbé tételére irányuló stratégiai megközelítés útját egyengeti, amelynek alapja a Közösség szakpolitikai eszközeinek egyszerűsítése, a szakpolitikai területek közötti jobb szinergiák és az EU és a tagállamok intézkedései közötti őszinte partnerség.

Fontos célkitűzés, hogy változások induljanak el abban, ahogyan a politikai döntéshozók és a közvélemény a KKV-kra és a vállalkozókra tekint, mind uniós, mind nemzeti szinten. Ahhoz, hogy sikeres lehessen, a KKV-politikának egy széles politikai spektrumon belül kell integrálnia az európai vállalkozások millióinak tényleges elvárásait. A közlemény felhívja a figyelmet a KKV-k hatalmas, kiaknázatlan potenciáljára a növekedés és a foglalkoztatás terén, és javaslatokat tesz az előírások és szabályozások egyszerűsítésére, a vállalkozói kultúra támogatására, a KKV-k segítésére az innovációhoz, a finanszírozáshoz és a képzéshez, és végül, de nem utolsósorban az európai, valamint a nemzetközi piacokhoz való hozzáférésben. Végül, az új KKV-politika szerves része a jobb kommunikáció és az érdekeltekkel folytatott konzultáció.

A közleményben felsorolt célkitűzések elérése az összes fontos közigazgatási és magánszektor teljes körű mozgósítását és elkötelezettségét vonja magával regionális, nemzeti és európai szinten egyaránt. A Bizottság pontosan figyelemmel követi a

KKV-k gazdasági teljesítményét, előtérbe helyezi a KKV-kra irányuló politikák koordinálásának megerősítését az EU és a tagállamok szintjén, és közösségi eszközöket és programokat használ fel a KKV-k versenyképességét szolgáló intézkedések végrehajtásának elősegítésére.